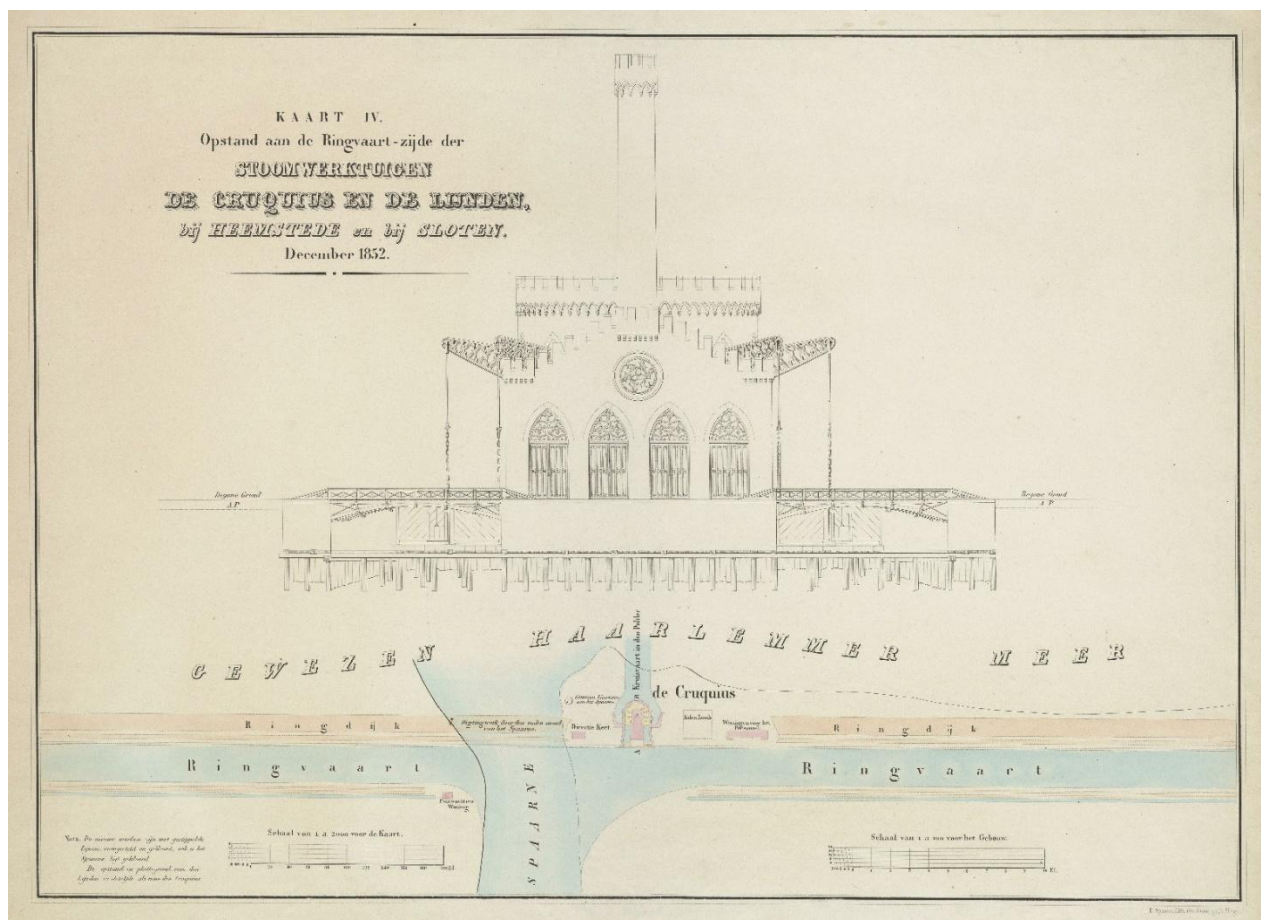

Bijlage bij HeerlijkHeden 203, januari 2025, bij het artikel
'Fabrieksschoorstenen in Heemstede, bouw en sloop', Marloes van Buuren

1847-1848 Cruquiusgemaal, net buiten Heemstede

Ingekleurde lithografie van stoomgemaal de Cruquius door Elias Spanier, 1852 (Noord-Hollands Archief, verder NHA). Het gemaal en de schoorsteen zijn gebouwd in 1847-1848.

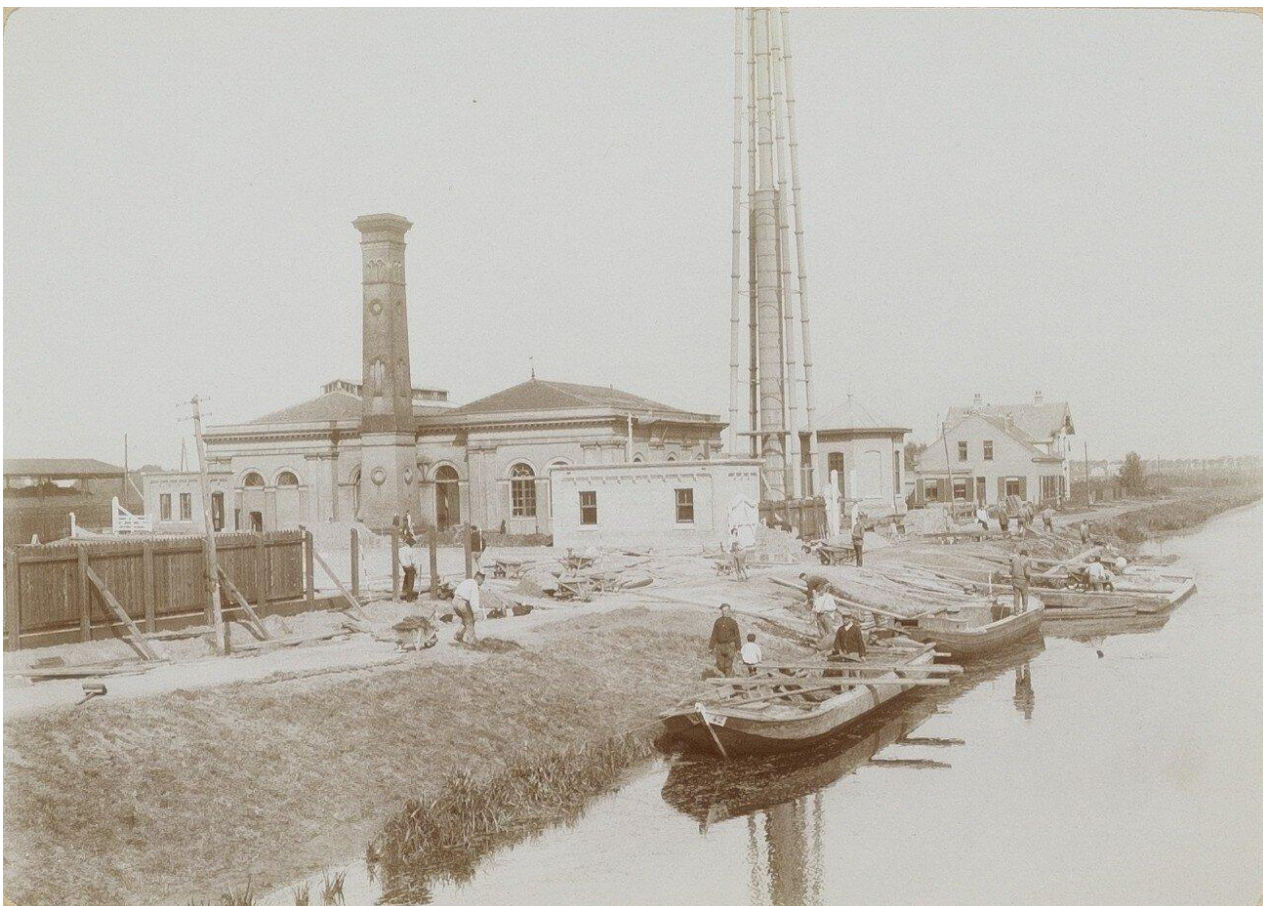

De nu nog bestaande schoorsteen is begin 20ste eeuw gebouwd door De Ridder & Co uit Den Haag. In 2011 is de originele kop met kantelen teruggebouwd (foto www.nhnieuws.nl)

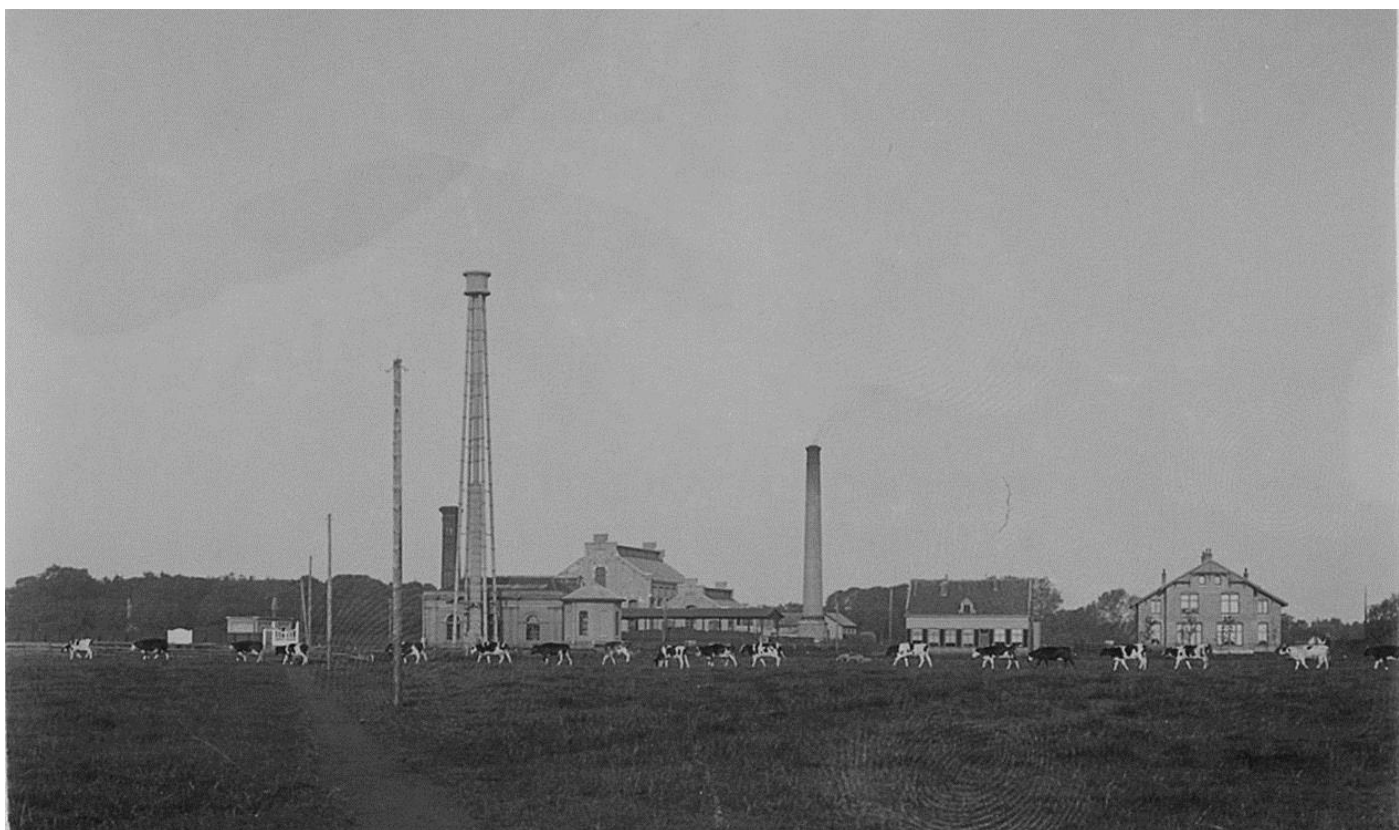
1853 Pompstation Leiduin, waterleidingbedrijf, Leidsevaartweg

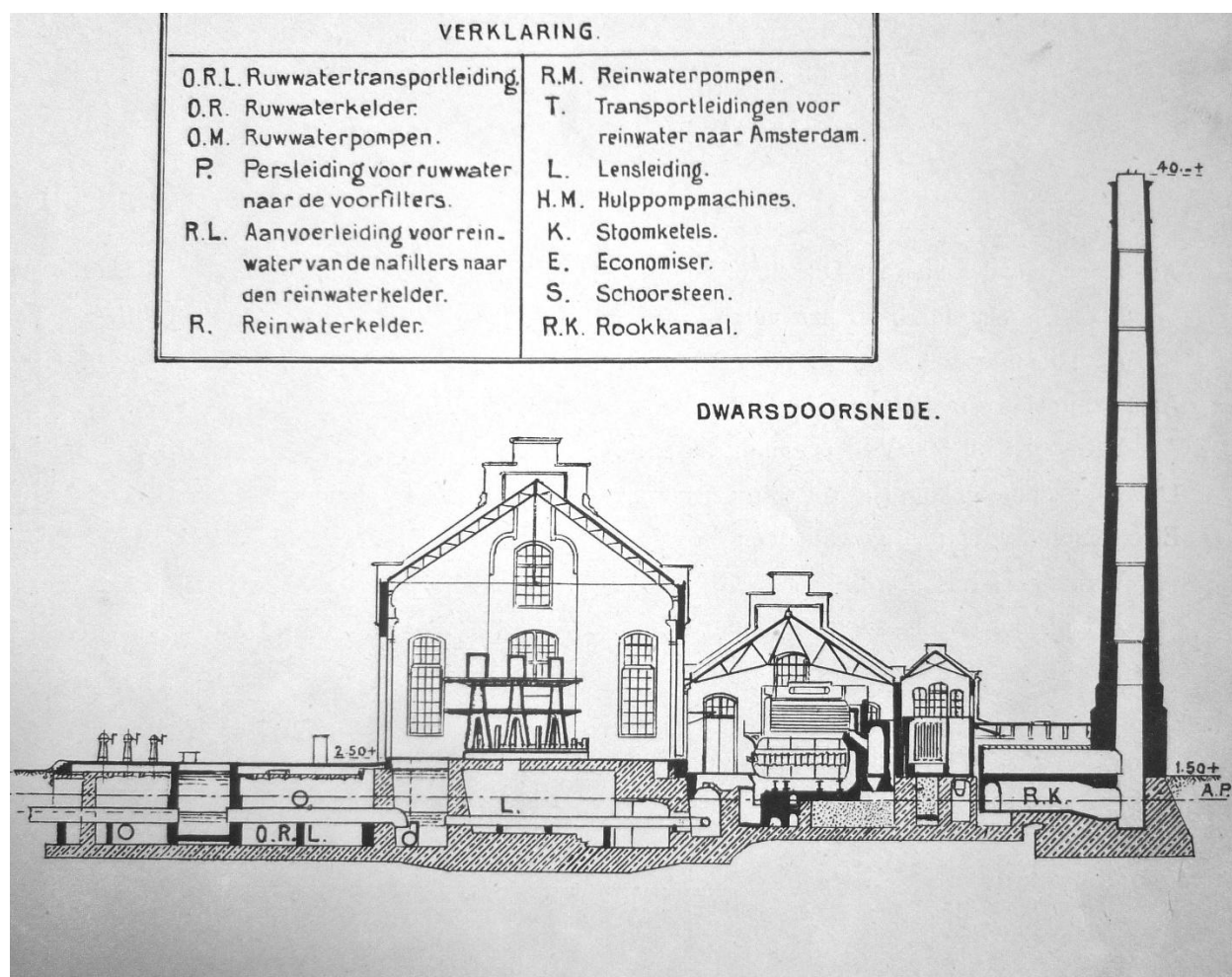
Het eerste pompstation Leiduin aan de Leidsevaartweg en de vierkante schoorsteen zijn gebouwd in 1853. Foto ca. 1900 (Stadsarchief Amsterdam). De hoge standpijp regelde de waterdruk en is dus geen schoorsteen. Links het spoor.

Idem, met rechts de Leidsevaart (Stadsarchief Amsterdam).

Op deze foto staan zowel de oude, nog niet afgebroken vierkante schoorsteen (links naast de standpijp) als de nieuwe schoorsteen bij het tweede pompstation uit 1901 (collectie HVHB). Tussendoor loopt, niet of nauwelijks zichtbaar, het treinspoor.

Tekening tweede pompstation en schoorsteen (collectie Pierre Geelen).

Luchtfoto van het waterleidingbedrijf ca. 1920 met het tweede pompstation met schoorsteen aan de westkant van de spoorlijn (<https://beeldbank.nimh.nl>). De brug over de Leidsevaart ligt hier nog zuidelijker dan de huidige Amstelbrug. De waterbassins liggen hier nog direct aan weerszijden van de Leidsevaart.

1930, zicht op de schoorsteen met op de voorgrond de nieuw aangelegde Amstelbrug die de andere brug verving (NHA).

1954, zicht vanaf de Amstelbrug (NHA).

Omhalen van de 40 meter hoge schoorsteen van het tweede pompstation, na 1954 (collectie Pierre Geelen).

1883 Meelfabriek Höcker, Glipperweg

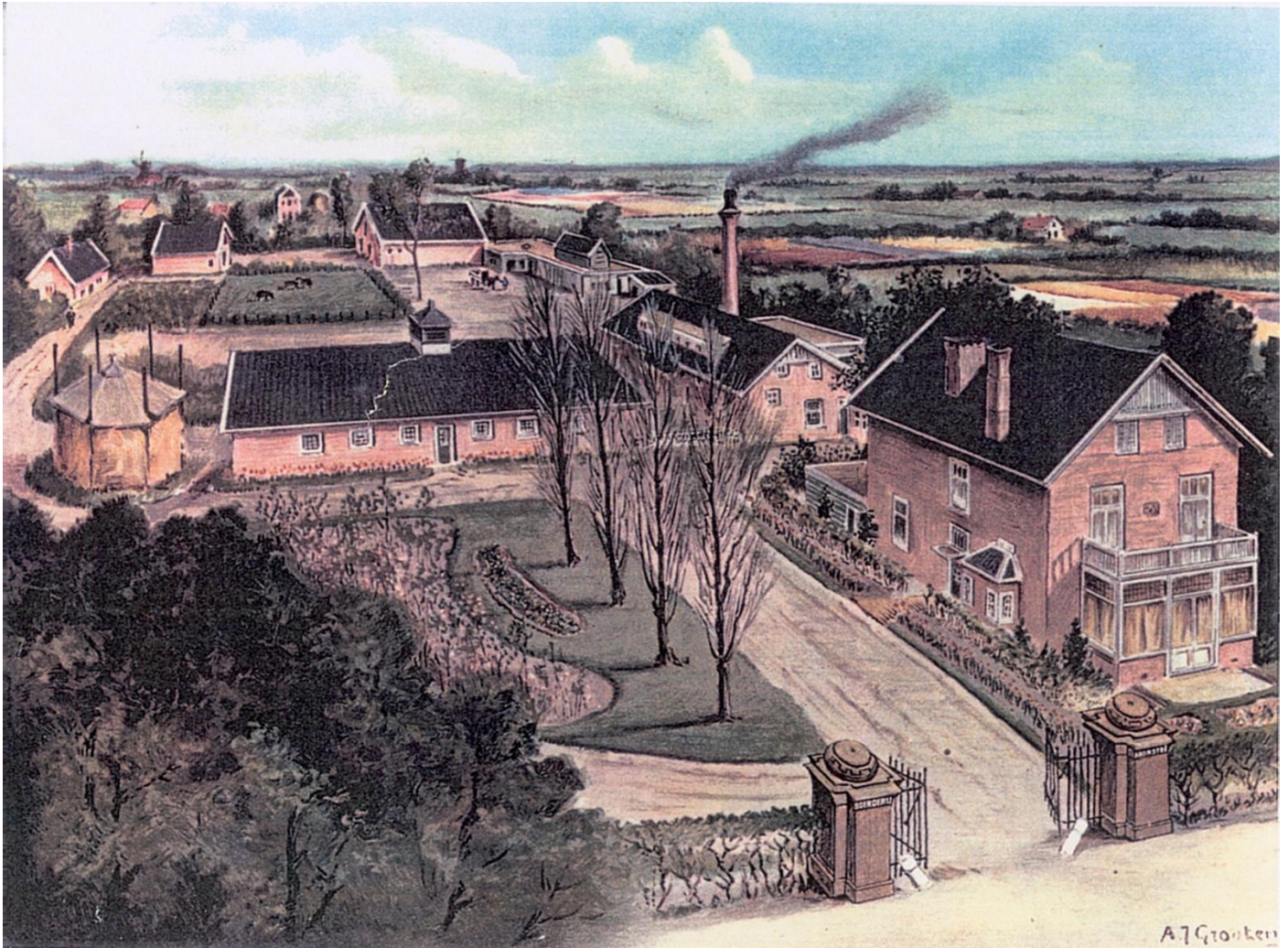

1910, zicht vanaf de (toen nog niet zo genoemde) Höckervaart (NHA). Dit is de tweede schoorsteen, gebouwd door Canoy-Herfkens. De eerste was uit 1853.

1917 (NHA).

Na 1907, Modelboerderij Bronstee

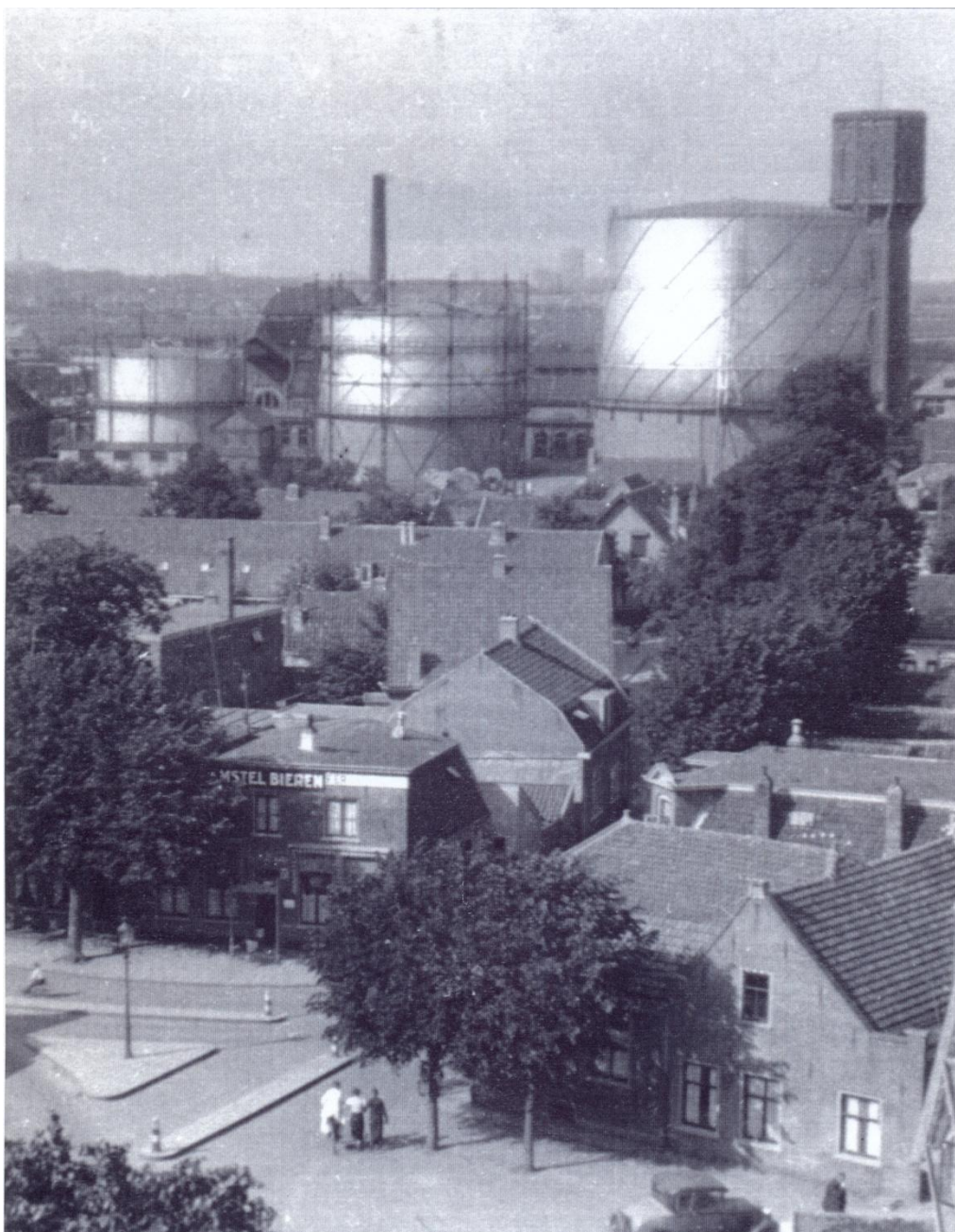

Modelboerderij Bronstee aan de Bronsteeweg, kort na 1908 (collectie HVHB). De boerderij maakte op stoomkracht z'n eigen melkproducten (yoghurt, karnemelk, boter, kaas).

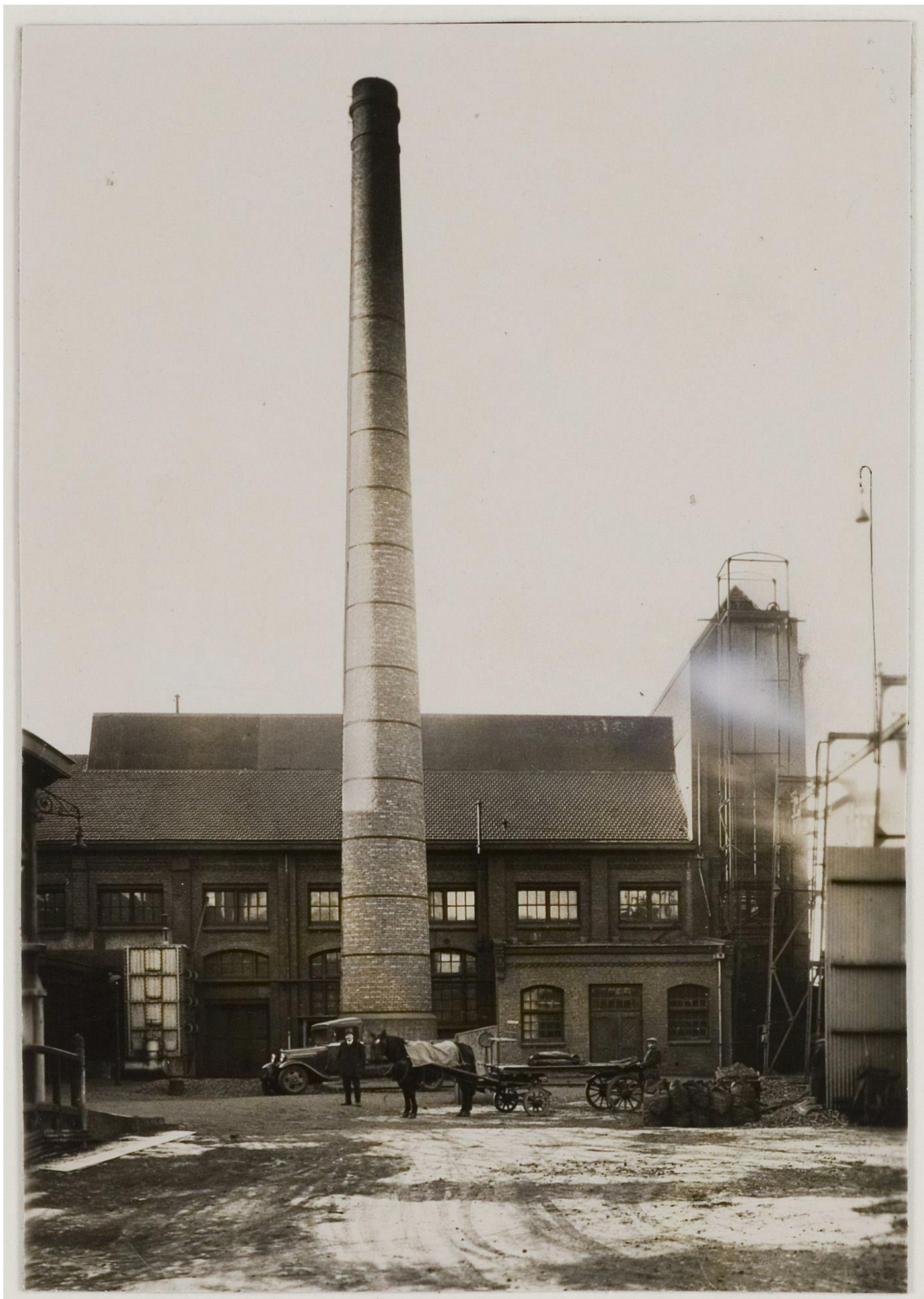
Na 1908, gasfabriek Heemstede

De skyline van Heemstede in 1927 met v.l.n.r. de watertoren, de schoorstenen van het elektriciteits- en gasbedrijf en rechts de toren van de OLV-Hemelvaartkerk (NHA).

1934, zicht vanaf de toren van de Oude Kerk aan het Wilhelminaplein op de drie gashouders met de schoorsteen van het stokerijgebouw en rechts de watertoren (collectie HVHB).

1934, stokerijgebouw van de gasfabriek (NHA).

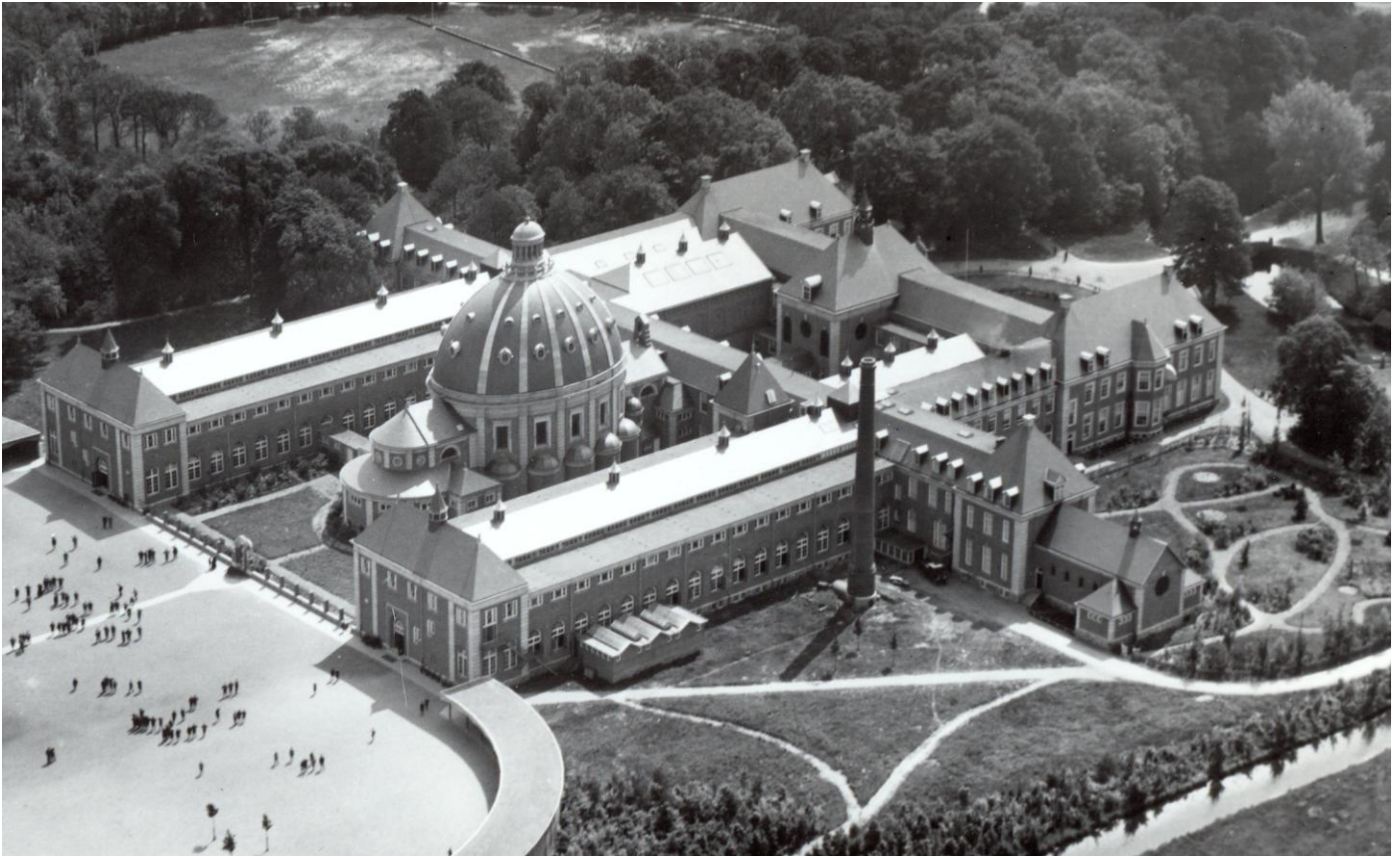

Zicht vanaf de OLV-Hemelvaartkerk (foto Leo Mascini, digitaal collectie HVHB).

1953, zicht vanaf de watertoren (NHA).

1923, Hageveld

1929 (KLM Aerocarto).

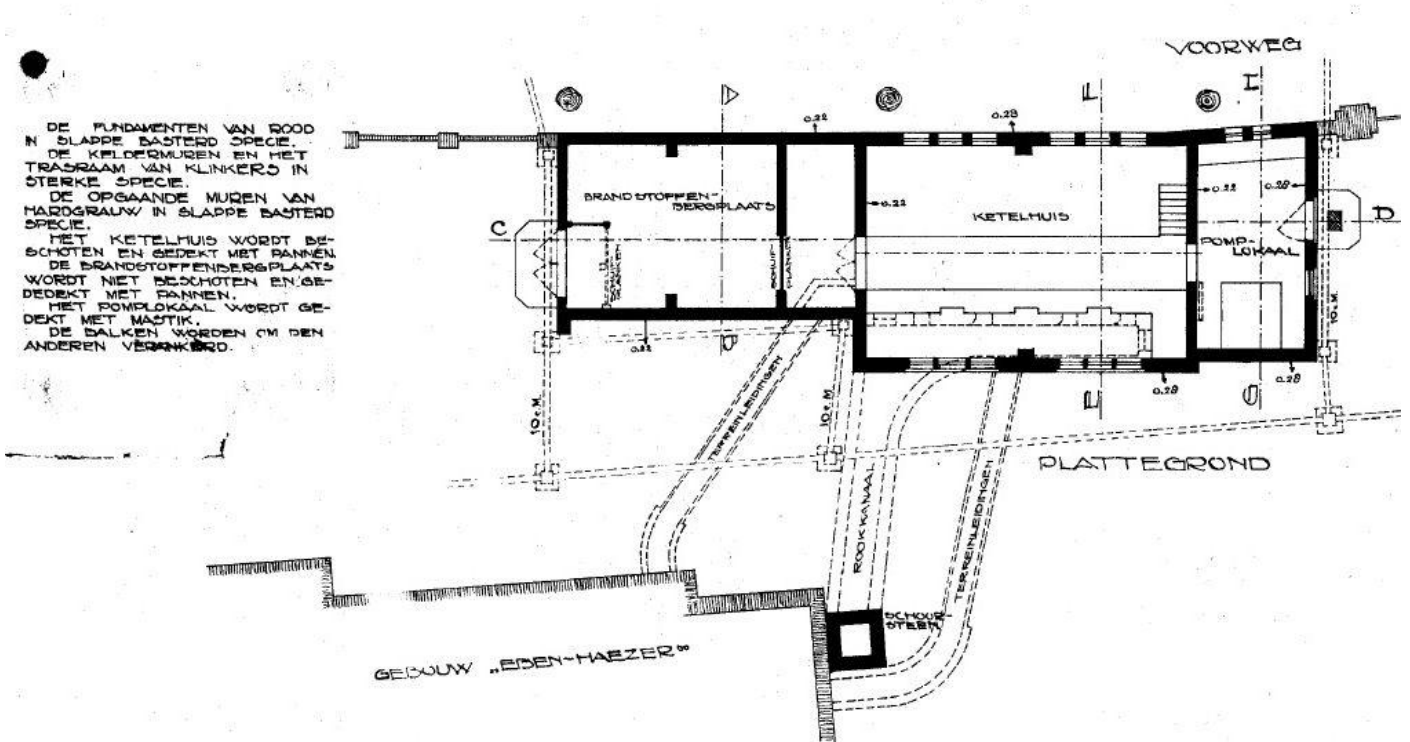

2018 (foto Arjan Barnard).

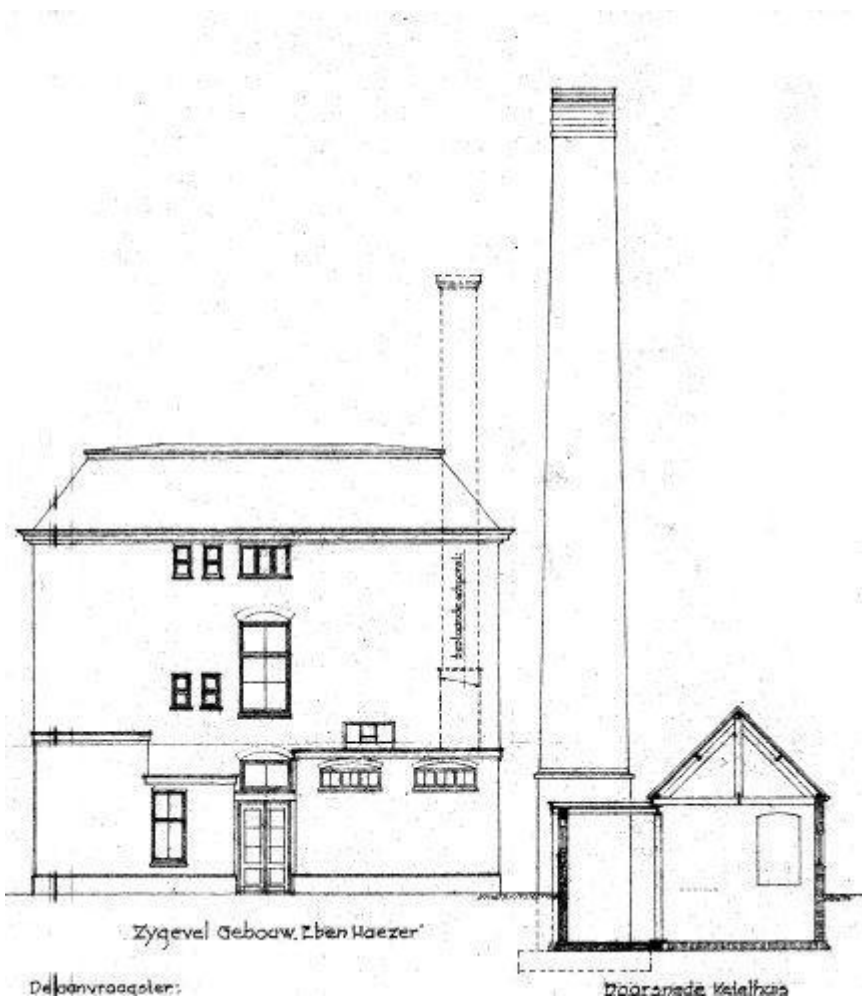

2002 (foto Gerard J. Dukker, RCE).

1923, Meer en Bosch

Bouwtekening 1923. De eerste schoorsteen van het ketelhuis van Meer en Bosch stond tegen het gebouw Eben Haezer aan, het zwarte vierkant rechtsonder (<https://bouwtekeningen.heemstede.nl>).

Bouwtekening 1954, met links in stippellijn de oude schoorsteen en rechts de nieuwe (<https://bouwtekeningen.heemstede.nl>).

Eben Haezer met de eerste schoorsteen (www.ansichtkaartenbeurs.nl).

Eben Haezer met links de afgetopte eerste schoorsteen en rechts de schoorsteen uit 1954 (collectie HVHB).

2024, schoorsteen Meer en Bosch vanuit de Winterlaan en gefotografeerd op het terrein van SEIN (foto's Marloes van Buuren).

1927-1928, Stichting Vogelenzang, Bennebroek

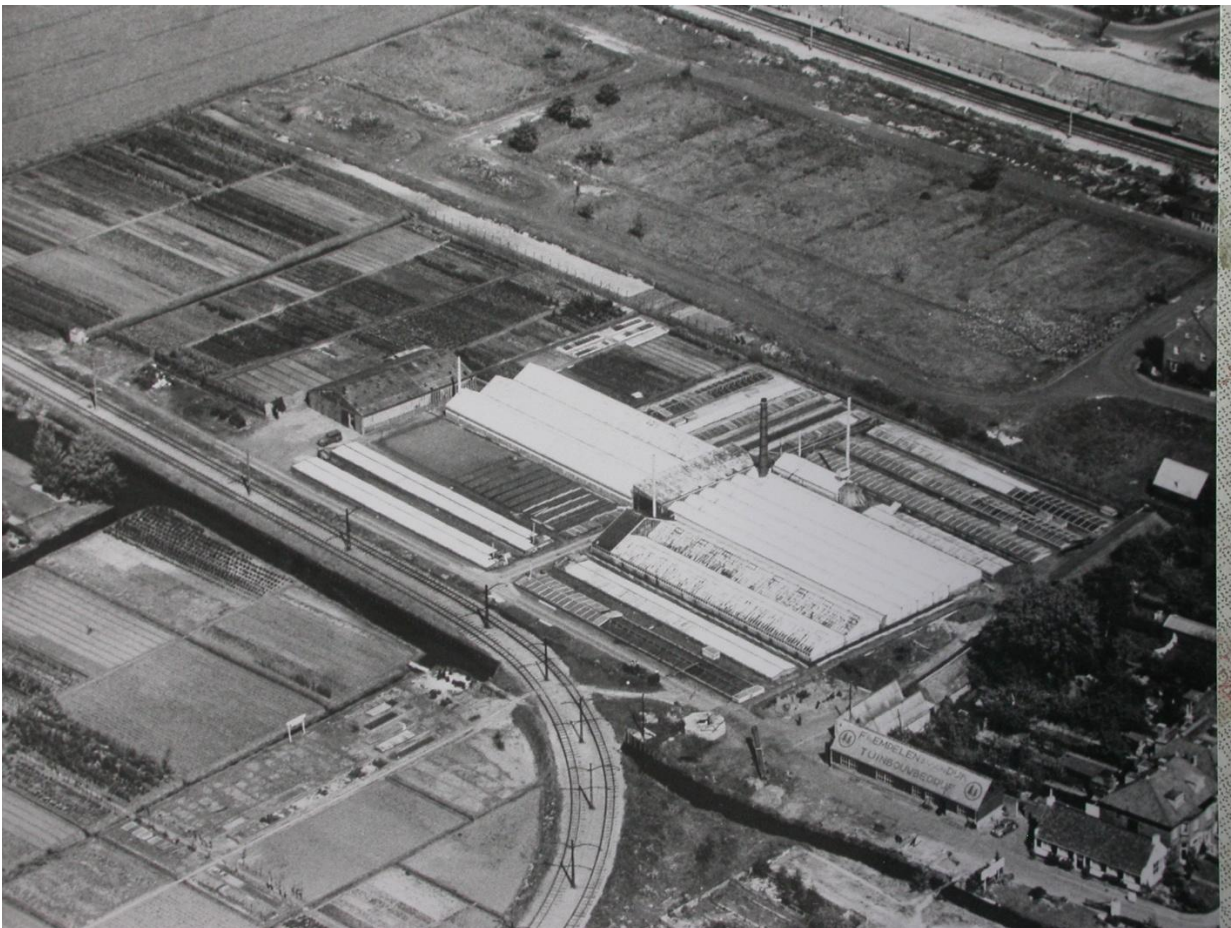

Ca. 1927, schoorsteen bij het ketelhuis van de Stichting Vogelenzang, Bennebroek. Achteraan de watertoren die er nog staat en een gemeentelijk monument is (Rijksdienst cultureel Erfgoed, RCE).

Schoorstenen bij kassen

1950, tuinderijen en kassen tussen Herenweg (rechtsboven), Manpadslaan en Leidsevaart (links onder) (NHA).

1957, Van Empelen en Van Dijk (later Intratuin) aan de Zandvoorstelaan (NHA).

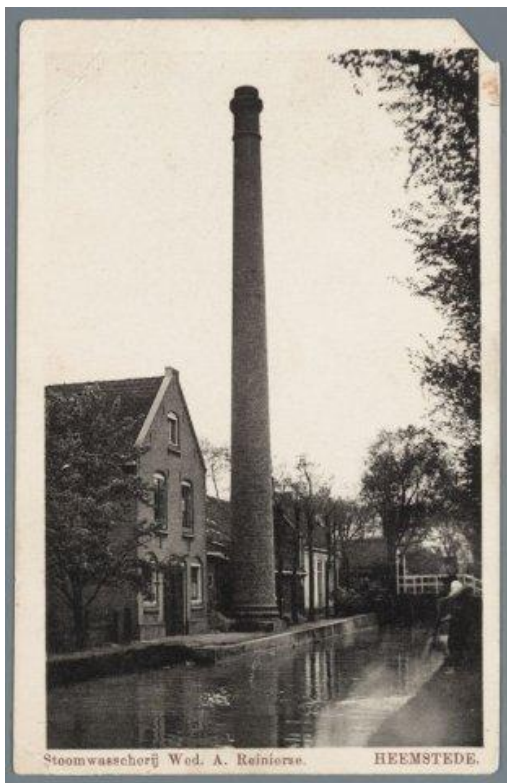
Blekersvaartweg en directe omgeving

1902, Blekersvaartweg gezien vanaf de Kerklaan. De eerste schoorsteen is van wasserij Visser, die daarachter van wasserij Breed (NHA).

1917 of eerder, Blekersvaartweg ter hoogte van wasserij Peeperkorn. De schoorsteen aan de rand van de Blekersvaart is volgens Jacques van der Weiden van de wasserij van een van zijn voorouders. Op de voorgrond bollenvelden ten oosten van de Blekersvaart (fotoalbum Peeperkorn 1917, digitaal collectie HVHB). In de gemetselde open bak langs het water werden sintels gestort. Ze werden gebruikt voor het herstel van kuilen in de weg, die toen nog particulier was en door de blekers zelf gerepareerd moest worden.

1920, Wasserij Reinierse (Wasserij Anna), Blekersvaartweg 4, aan de oostkant van de Blekersvaart (<https://ilibrariana.wordpress.com>).

Op de hierbij afgebeelde foto ziet men de waterij „Anna” van de familie Reinierse, gelegen aan de overzijde van de Blekersvaart. Het eeuwenoude bedrijfspand werd twintig jaar geleden afgebroken en op de plaats staan nu de woningen aan de Esdoornkade. Ook het bruggetje aan het eind van de Lindenlaan treft men er niet meer aan.

Knipsel uit 1975, foto voor 1955 (collectie HVHB).

1924-1926, Wasserij Anna (Reinierse), aan de oostkant van de Blekersvaartweg (NHA). De letters ANNA zijn niet ingemetseld, maar erop geschilderd.

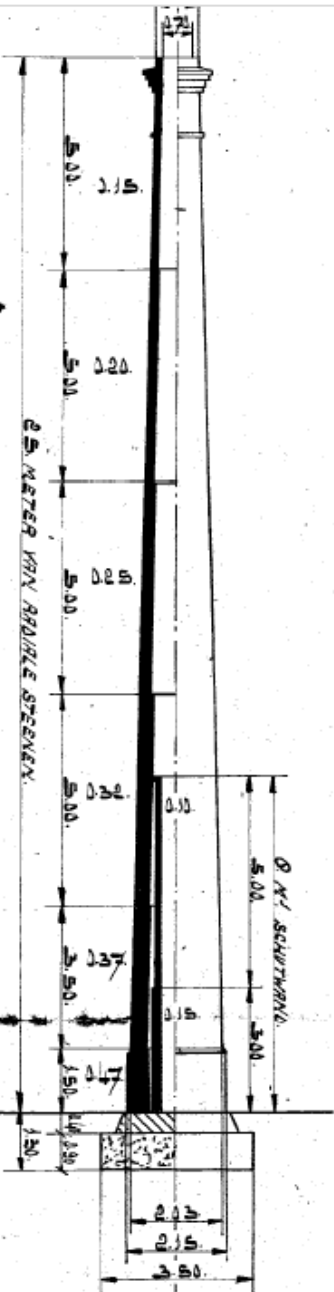

1920, zicht vanuit de Jan van den Bergstraat richting Kerklaan (NHA).

1934, zicht op de Blekersvaart vanaf de kant van de Esdoornlaan-Esdoornkade (NHA). In het midden de boerderij van Arie van Beusekom.

BEREKENING VAN DE SCHACHT							
HOOGTE BOVEN BEGRANE GROND	M.	20.	15.	10.	5.	1 1/2.	0.
h = VAKHOOGTE	M.	5.	5.	5.	5.	3 1/2.	1 1/2.
D = UITW. DIAMETER	M.	122.	144.	166.	188.	202.	215.
Q = WANDDIKTE	M.	0'35.	0'20.	0'25.	0'32.	0'37.	0'47.
D _{GEN} = GEN. DIAM.	M.	113.	133.	155.	177.	196.	215.
F = OPPERVL. V. DEEG. $\pi Q(D-Q)$	M ²	0'505.	0'778.	1'110.	1'570.	1'970.	2'440.
WEERSTANDSMOMENT $W = \frac{\pi}{8} D^4 - (D-Q)^4$	M ³	0'121.	0'212.	0'241.	0'528.	0'698.	0'870.
GEWICHT VAN HET VAK $q = 1000 \times g \times (D_{GEN} - Q)$	KG.	4070.	6400.	9380.	13500.	11900.	6700.
TOTAAL GEW. OP V. DEEG. $\Sigma q = Q$	KG.	4070.	10470.	19650.	33150.	45050.	51750.
WINDMOMENT $M = \frac{100 \times 0.07 \times (h^3)}{6} (D - 2.700)$	KG/M.	300.	2050.	2200.	37300.	24800.	28900.
DRUK DOOR GEWICHT $p = Q : F$	KG/CM ²	0'800.	1'25.	1'77.	2'11.	2'28.	2'12.
SPANNING DOOR WIND $q = M : W$	KG/CM ²	0'74.	1'82.	2'70.	3'28.	3'50.	3'28.
MAXIMUM DRUKSPANNING $p + q$	KG/CM ²	1'54.	3'07.	4'47.	5'39.	5'84.	5'40.
MAXIMUM TREKSPANNING $q - p$	KG/CM ²		1'07.	0'93.	1'17.	1'28.	1'16.

ANNAMEN

METSELWERK UIT RADIALE STEENEN	1.800 KG PER M ²
" " " OP FUNDEERING	1.800 " " "
BETON VOOR FUNDEERING	2.200 " " "
WINDDRUK VOOR SCHACHTBEREKENING	100 KG PER M ²
" " " FUNDEERING " " "	125 " " "

BEREKENING VAN DE FUNDEERING

GEWICHT VAN DE SCHACHT VOLGENS TABEL	51.750 KG.
" " " " SCHUTTWAND 0'30 M ²	4.500 " "
" " " " HET METSELWERK OP FUND. 2'30 M ²	4.140 " "
" " " " BETONBLOK 11 M ²	22.000 " "
TOTAAL GEWICHT OP GRONDVLAK	82.390 KG.
DRUK OP DEN BODEM DOOR EIGEN GEWICHT	$\frac{82.390}{32.500} = 0'25 \text{ KG/CM}^2$
WINDDRUK OP SCHOORSTEEN $(2'10 + 1) \times 25 \times 0'07 \times 125$	$= 3.240 \text{ KG}$
ARRANGERINGSPUNT T.O.Z. BEG. GROND $(2'10 + 2 \times 1) \times \frac{1}{2} \times 25 = 1'100 \text{ M}$	
ARRANGERINGSPUNT T.O.Z. ONDERKANT FUND $= 1'100 + 1'30 = 1'830 \text{ M}$	
WINDMOMENT OP FUNDEERING	$1'830 \times 3.240 = 3.9050 \text{ KG/M}$
WEERSTANDSMOMENT $W = \frac{1}{8} \times 3'50^4 = 7'17 \text{ M}^3$	
DRUK ONSTARK DOOR WIND	$\frac{3.9050}{7'17} = 0'55 \text{ KG/CM}^2$
MAX. GRONDDRUK $0'27 + 0'55 = 1'82 \text{ KG/CM}^2$	
MIN. GRONDDRUK $0'27 - 0'55 = 0'28 \text{ KG/CM}^2$	

STATISCHE BEREKENING

SCHOORSTEEN 25 M' HOOGTE 0'70 M' BOVEN DIAM.
 1/4 STOOMWASSCHERIJ 1/4 HEER JAC 1/4 WEIDEN. ANT. Z.

WASSENAR 3 JULI '30

BLEEKERVAARTWEG 41

NV EERSTE HOLLANDSCHE
 SCHOORSTEEN-STEENFABRIEK
 1/4 DE RIDDER 17 CO

TE ZEEMSTEDE

[Handwritten signature]

Vorige bladzijde: berekeningen voor schacht en fundering van de schoorsteen voor Jac. van der Weiden, Blekersvaartweg 41, NV. Eerste Hollandsche Schoorsteen-Steenfabriek v/h De Ridder & Co, 1930, 25 meter hoog.

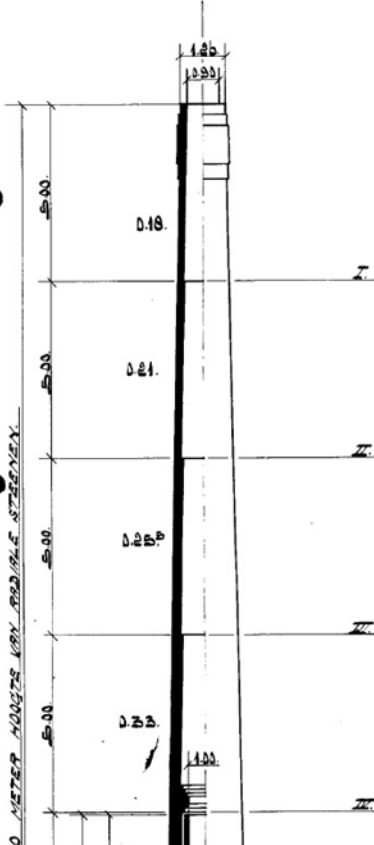
Vóór 1939, de eerste schoorsteen van wasserij Beelen, ter hoogte van waar nu de Beelenlaan is. Op de volgend bladzijde de werktekening voor de nieuwe schoorsteen van Beelen, 1939, NV Eerste Nederlandsche Schoorsteen-Steenfabriek v.h. De Ridder & Co, 30 meter hoog (digitaal collectie HVHB).

STATISCHE BEREKENING.

SCHOOORSTEEN 30 METER HOOGTE INW. BOVEN DIAM. 0'90 METER.

1/2 STOOMWASSCHERU J. BEELEN EN ZN.

BLERKENSVAARTWEG 12 TE HEEMSTEDE.

SPANNINGSBEREKENING VAN DE SCHACHT.

DOORSNEDEN.		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
HOOGTE BOVEN BEG. GROND	M'	25.	20.	15.	10.	5.	2.	0.
h = VRIJHOOGTE.	M'	5.	5.	5.	5.	4.	4.	2.
D = UITWENDIGE DIAMETER.	M'	1'46.	1'66.	1'86.	2'06.	2'22.	2'38.	2'50.
d = WINDDIKTE.	M'	0'18.	0'21.	0'25.	0'33.	0'37.	0'42.	0'52.
D_{gem} = GEMIDDELDSE DIAM.	M'	1'26.	1'56.	1'76.	1'96.	2'14.	2'30.	2'56.
F = OPPERVLAKTE VOEG $\times d (D-d)$.	M ²	0'72.	0'96.	1'23.	1'73.	2'15.	2'62.	3'42.
W = NEERSTANDSMOMENT $\times \frac{D^4 - (D-d)^4}{4}$.	M ³	0'207.	0'210.	0'455.	0'674.	0'860.	1'100.	1'510.
q = GEWICHT VAN HET VAK $1000 \times d \times (D_{gem} - d)$.	KG	6'020.	8'010.	10'000.	15'810.	14'760.	19'180.	18'150.
Q_2 = TOTAAL GEWICHT OP VOEG Σq .	KG	6'730.	14'760.	24'560.	40'770.	55'530.	72'710.	85'860.
N = WINDMOMENT OP DOORSN. $120,067 (\frac{6}{8})^2 (D-d, 186)$.	KG.M	1535.	6'445.	14'300.	28'200.	48'100.	59'200.	69'000.
DRUK IN DE VOEG DOOR GEWICHT $P = Q_2 : F$.	KG/M ²	0'24.	1'54.	1'90.	2'28.	2'59.	2'80.	2'40.
SPANNING IN DE VOEG DOOR WIND $q = N : W$.	KG/M ²	0'74.	2'07.	3'27.	4'18.	4'83.	5'38.	4'57.
MAXIMUM DRUKSPANNING $q + P$.	KG/M ²	1'58.	3'61.	5'25.	6'46.	7'47.	8'18.	7'05.
MINIMUM DRUKSPANNING $q - P$.	KG/M ²	-0'50.	-0'52.	-1'32.	-1'90.	-2'24.	-2'58.	-2'08.

ANNAMEN.

METSELWERK VAN RADIALE STEENEN.
 METSELWERK VAN WAARVORMSTEENEN.
 GEMIDDELD BETON VOOR FUNDERING.
 AANVULLINGS GROND.
 WINDDRUK VOOR BEREKENING 180 + 0'6 H.

1000. KG PER M²
 1000. KG PER M²
 8500. KG PER M²
 1400. KG PER M²
 138. KG PER M²

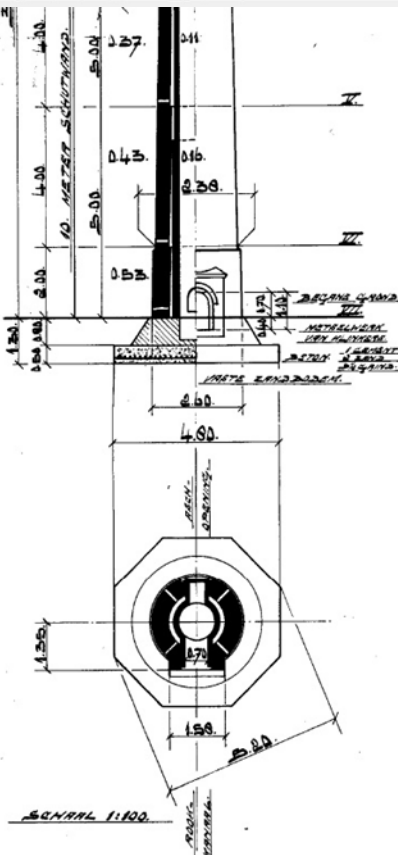
BEREKENING VAN DE FUNDERING.

GEWICHT VAN DE SCHACHT VOLGENS TABEL 85.860. KG.
 GEWICHT VAN DE SCHUTWAND 480. M² 8.640. "
 GEWICHT VAN HET METSELWERK ONDER BEG. GROND 6 M² 10.800. "
 GEWICHT VAN DE BETONFUNDERING 9'50 M² 23.750. "
 GEWICHT VAN DE GRONDAANVULLING 9. M² 18.600. "
 TOTAAL GEWICHT OP GRONDVLAK FUNDERING. 141.650. KG.

OPPERVLAKTE GRONDVLAK FUNDERING 0'25 x 3'214 x 4'80² = 19'10. M²
 DRUK OP DEN BODEM DOOR EIGEN GEWICHT $\frac{141650}{19100} = 0'74$ KG/CM²
 WINDDRUK OP DE SCHACHT 120,067 $(\frac{2'46}{8} - 1'86) \times 20 = 2'160$ KG.
 AANGRIJPINGSPUNT T.O.Z. BEG. GROND $\frac{30}{2} (\frac{2'46}{8} + 1'86) = 12'40$ M.
 AANGRIJPINGSPUNT T.O.Z. GRONDVLAK FUND. $\frac{2'46 - 1'86}{2} = 14'70$ M.
 WINDMOMENT OP GRONDVLAK FUNDERING 14'70 x 2'160 = 75'850. KG.M.
 NEERSTANDSMOMENT GRONDVLAK 0'6306 $(7)^2 = 0'6306 \times 2'50^2 = 19'14$ M.
 DRUK OP DEN BODEM DOOR WIND $\frac{7585000}{12140000} = 0'62$ KG/CM²
 MAXIMUM DRUK OP DEN BODEM 0'74 + 0'62 = 1'36. KG/CM²
 MINIMUM DRUK OP DEN BODEM 0'74 - 0'62 = 0'12. KG/CM²

MATERIELEN.

SCHACHT EN SCHUTWAND: RADIALE STEENEN KWALITEIT HARDGRAAN.
 METSELWERK OP FUND. PLAAT: KLINKERS IN CEMENTSPECIE.
 BETON VOOR FUND. PLAAT: 1 CEMENT, 2 ZAND, 3 1/2 GRIND.
 METSELSPECIE SCHACHT EN SCHUTW. : 1 CEMENT, 4 SCHELPHALK, 8 RIVIERZAND.

BEHOORT BIJ AANVRAAG BOUWVERGUNNING.
 HEEMSTEDE APRIL '28.
 DE AANVRAGERS

J. Beelen

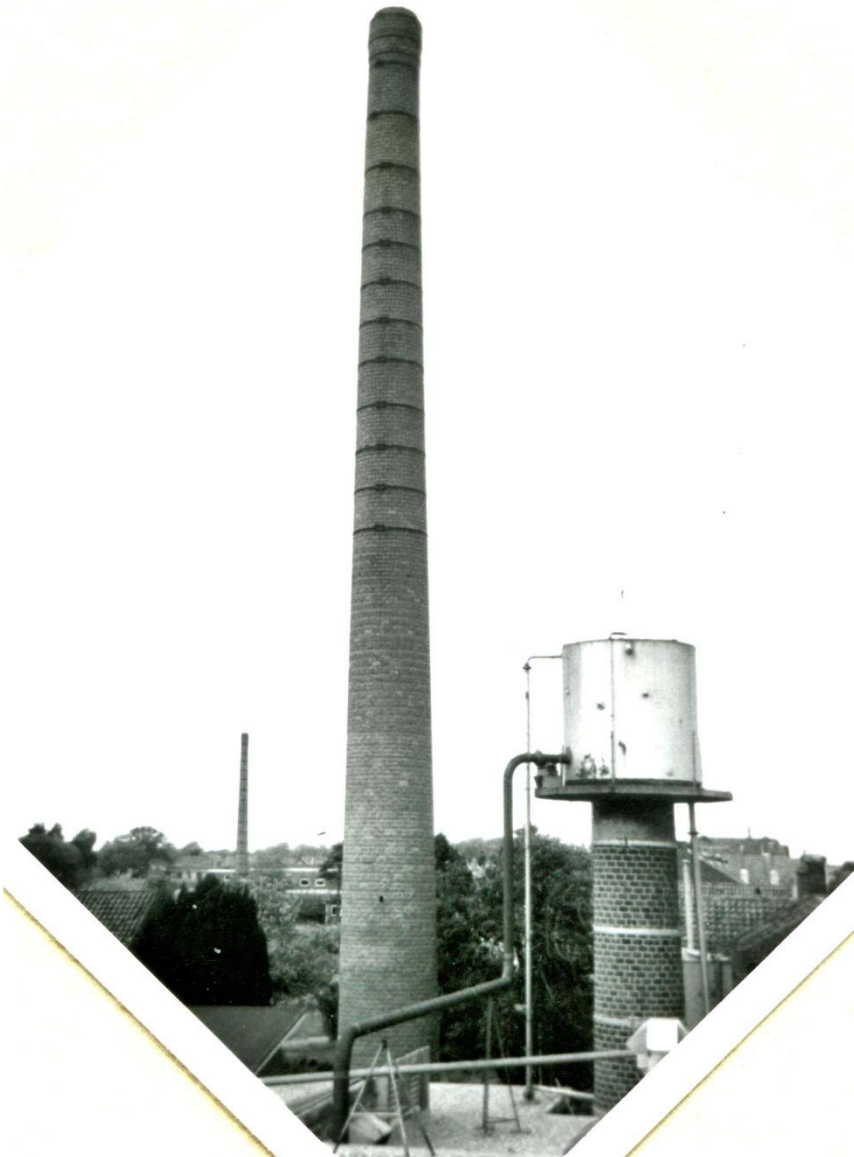
VABENHART 2 APRIL '28.
 N.V. EERSTE HOLLANDSCHE
 BOHDOORSTEEN STEENFABRIEK
 VAN DE RIJWEG 64.

1939, bouw van de tweede schoorsteen bij wasserij Beelen, ter hoogte van waar nu de Beelenlaan is. Het fotootje rechts is van de bouw van een schoorsteen in Amsterdam, maar je ziet een zelfde soort stelling bovenop. Dit werd de galg genoemd. Er zat een katrol aan waarmee de bouwmaterialen naar boven getakeld werden.

Naast de schoorsteen de watertoren, die de druk op het eigen waterleidingnet hield. Het in de wasserij gebruikte water werd opgepompt van diep uit de grond en gezuiverd. Zo deden diverse wasserijen dat. Op de watertoren staan vermoedelijk de stoker en een vrouw die in de wasserij werkte.

Toen de nieuwe schoorsteen van Beelen (links) in 1939 gebouwd werd, is het onderste deel van de oude schoorsteen behouden en omgebouwd tot watertoren (collectie Jan Beelen).

In juli 1966 was er brand bij wasserij Beelen (collectie Jan Beelen).

Wasserij Beelen, inmiddels Linnenservice Beelen geheten, is in 1978 overgenomen door Hoek en Vaart in Santpoort. Eind 1979 verhuisde het bedrijf naar Alkmaar (Hokatex Initial).

De gemeente Heemstede kocht, in verband met voorgenomen huizenbouw, een deel van de gebouwen en de grond aan de Blekersvaartweg.

In juni 1981 werd de schoorsteen van 1939 en het restant van de oude schoorsteen gesloopt (foto's boven en onder collectie Jan Beelen).

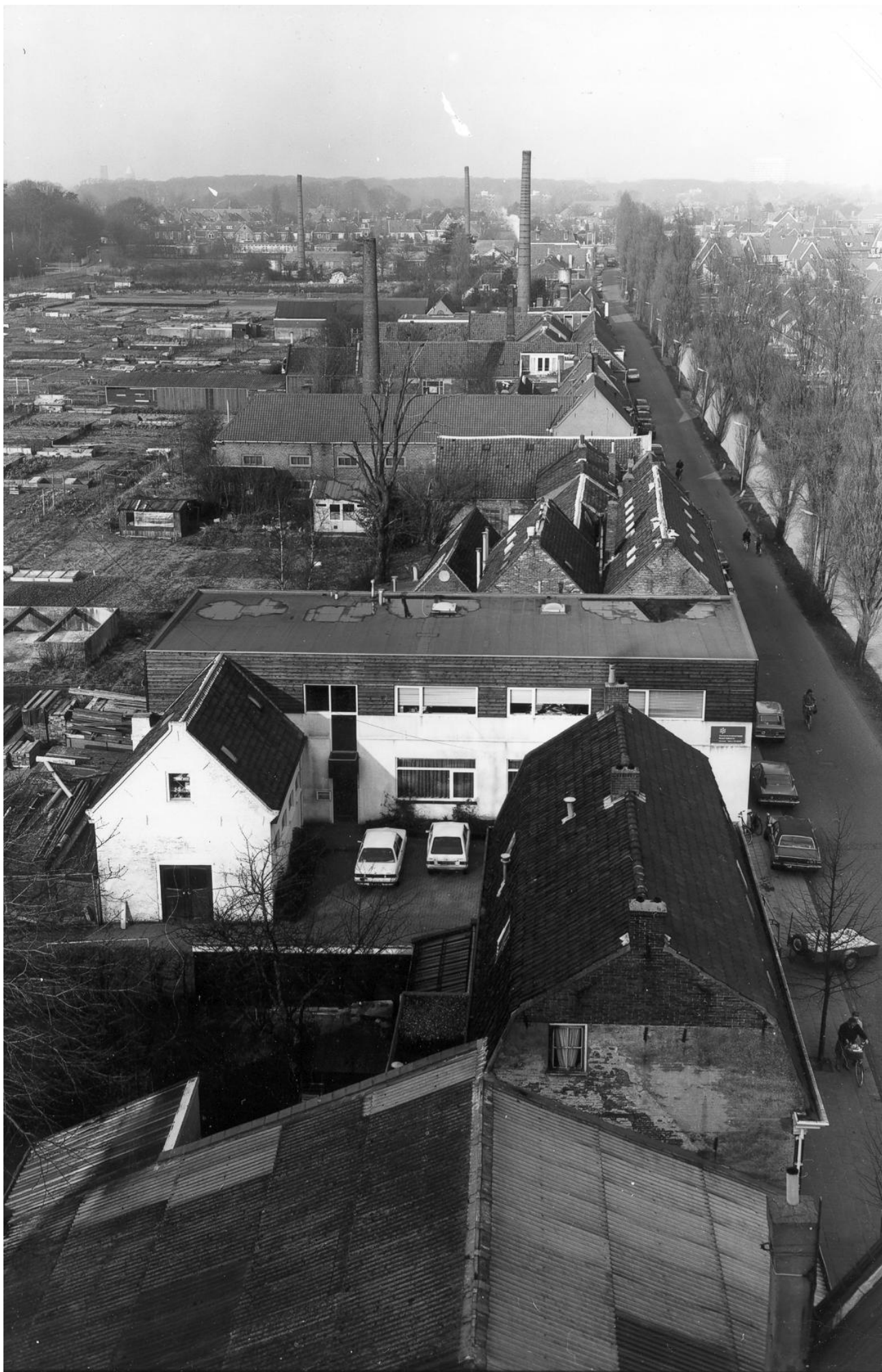

De bedrijfsgebouwen van wasserij Beelen werden allemaal afgebroken, Behouden bleven het bakkershuisje, het woonhuis Blekersvaart 23 en de tuin. Het bakkershuisje is een gemeentelijk monument.

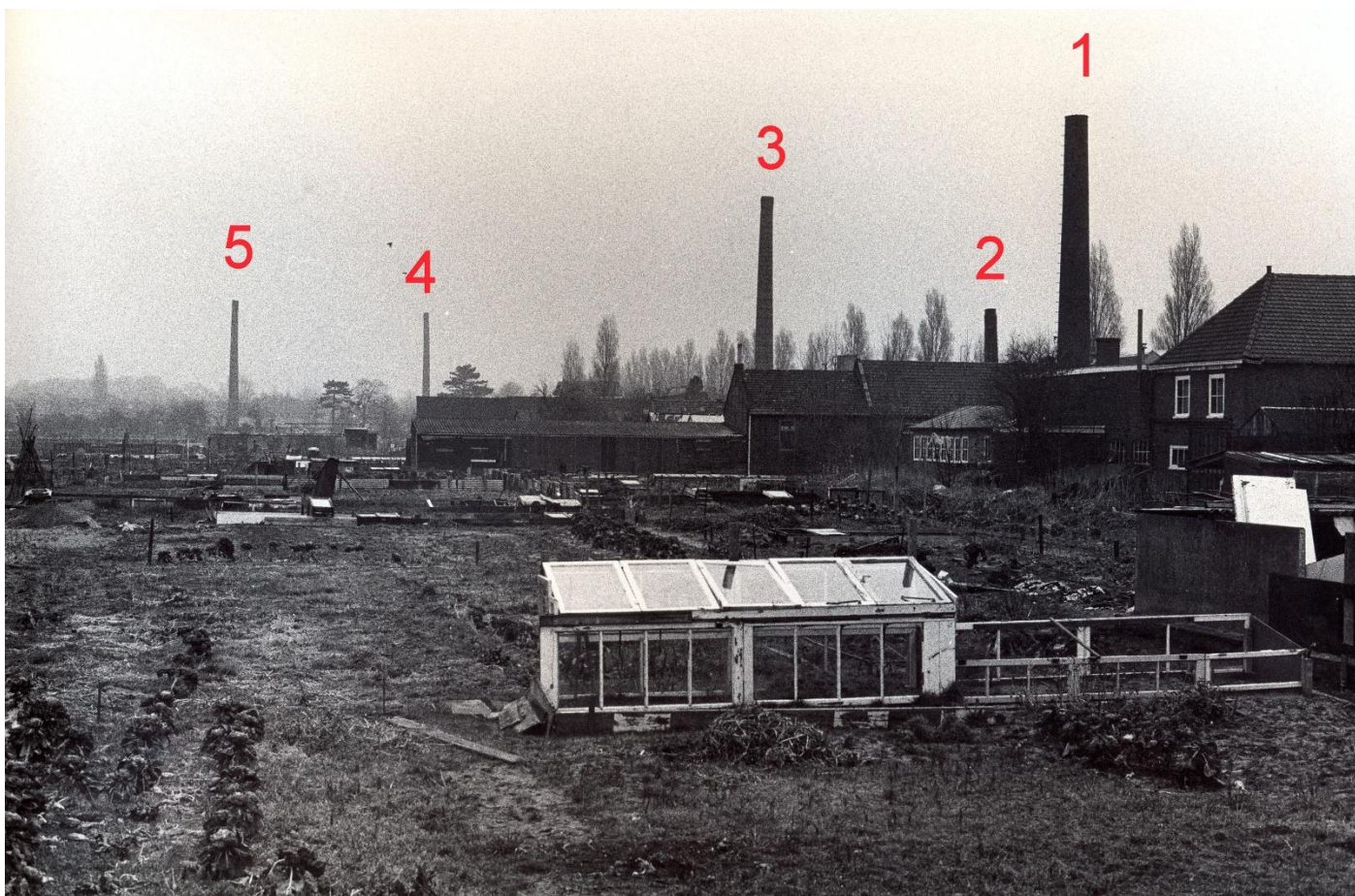
Handel en Nijverheid.

De onderstaande staat geeft een overzicht van de fabrieken en inrichtingen waar stoomwerktuigen of motoren worden gebezigd alsmede van het aantal arbeiders in die inrichtingen werkzaam.

Fabriek naar soorten	Namen der eigenaren	Aantal arbeiders				Beweegkracht
		Volw.		Kind.		
		M.	Vr.	M.	Vr.	
Kleerblekerij	A. P. v. d. Weiden	2	4	—	—	Stoom
”	F. A. Visser	5	5	1	1	”
”	Fa. J. A. v. d. Weiden	2	6	2	1	”
”	A. C. de Goede	5	5	2	2	Stoom en Electr.
”	Fa. J. v. d. Horst	4	8	1	3	Stoom
”	L. v. d. Weiden	3	4	—	—	”
”	J. Beelen	7	17	1	9	”
”	N.V. J. Peepkorn	28	45	2	25	Stoom en Electr.
”	A. J. v. Houten	3	4	—	4	Stoom
”	G. C. v. d. Weiden	3	4	—	4	”
”	C. S. v. Otterlo	4	17	—	4	”
”	G. Rhee	6	16	—	4	Stoom en Electr.
Wasch en Strijkinrichting	S. P. Uvenhoven	1	1	—	—	Electriciteit
Poetsdoekenfabriek	J. Walage	9	—	4	—	Stoom
Asbestfabriek	G. Haalebos	8	—	—	—	Electriciteit
Duinwaterleiding	Gem. Amsterdam	84	6	—	—	Stoom en Electr.
Gas-, Duinw-, Electr. bedr.	Gem. Heemstede	43	—	—	—	”
Meelfabriek	N.V. H. H. Höcker	4	—	—	1	Electriciteit
Graanhandel	Fa. Jac. Roest	5	—	1	—	”
Drukkerij	N.V. Dir. H. v. Assema	8	—	—	—	”
”	G. v. Wouw	2	—	—	—	”
”	G. Platte	1	—	—	—	”
Huis- en Machinesmederij	P. J. de Groot & Coppens	2	—	4	—	”
Smederij	J. de Rooij	1	—	—	—	”
”	J. Meijer	—	—	1	—	”
”	Th. v. d. Asdonk	1	—	1	—	”
”	Gebr. Wildschut	1	—	—	—	”
”	N. Wildschut	2	—	—	—	”
”	J. G. Welters	1	—	—	—	”
Timmerfabriek	Gebr. v. d. Putten	1	—	1	—	”
”	Gebr. v. d. Raad	2	—	—	—	”
”	A. J. W. v. Sambeek	5	—	—	—	”
Zuivelfabriek	N.V. Boerderij Bronstée	5	—	—	1	Stoom en Electr.
”	J. P. v. Staveren	6	1	—	1	Electriciteit
”	D. Schoenmaker	2	—	—	—	Stoom en Electr.
”	H. G. Veldhuizen	1	—	1	—	”
Gummiwarenfabriek	A. J. Balk	—	2	3	—	”
Zaadfabriek	N.V. Holl. Zweedsche Zaad Mij.	16	—	2	—	Stoom en Electr.

Zicht vanuit de in 1966 gebouwde flat Laan en Vaart, hoek Kerklaan-Blekersvaartweg (collectie HVHB).

Achterzijde van de wasserijen aan de Blekersvaartweg. Van rechts naar links de schoorstenen van 1. wasserij Knapenburg (later galerie de Bleeker), 2. wasserij Van der Horst (nu appartementen Blekersvaartweg 21-22), 3. wasserij Beelen (ter hoogte van nu de Beelenlaan), 4. (het verst weg en daardoor iets lager) wasserij Van Houten en 5. wasserij Peeperkorn (foto Ben van Tongeren, collectie HVHB).

(Collectie HVHB)

Boven en onder: zicht op wasserij Peepkorn (rechts), gefotografeerd vanuit het ('oude') Overbosch aan de Burgemeester van Lennepweg (collectie HVHB). Onder zijn de gebouwen van wasserij Peepkorn al gesloopt.

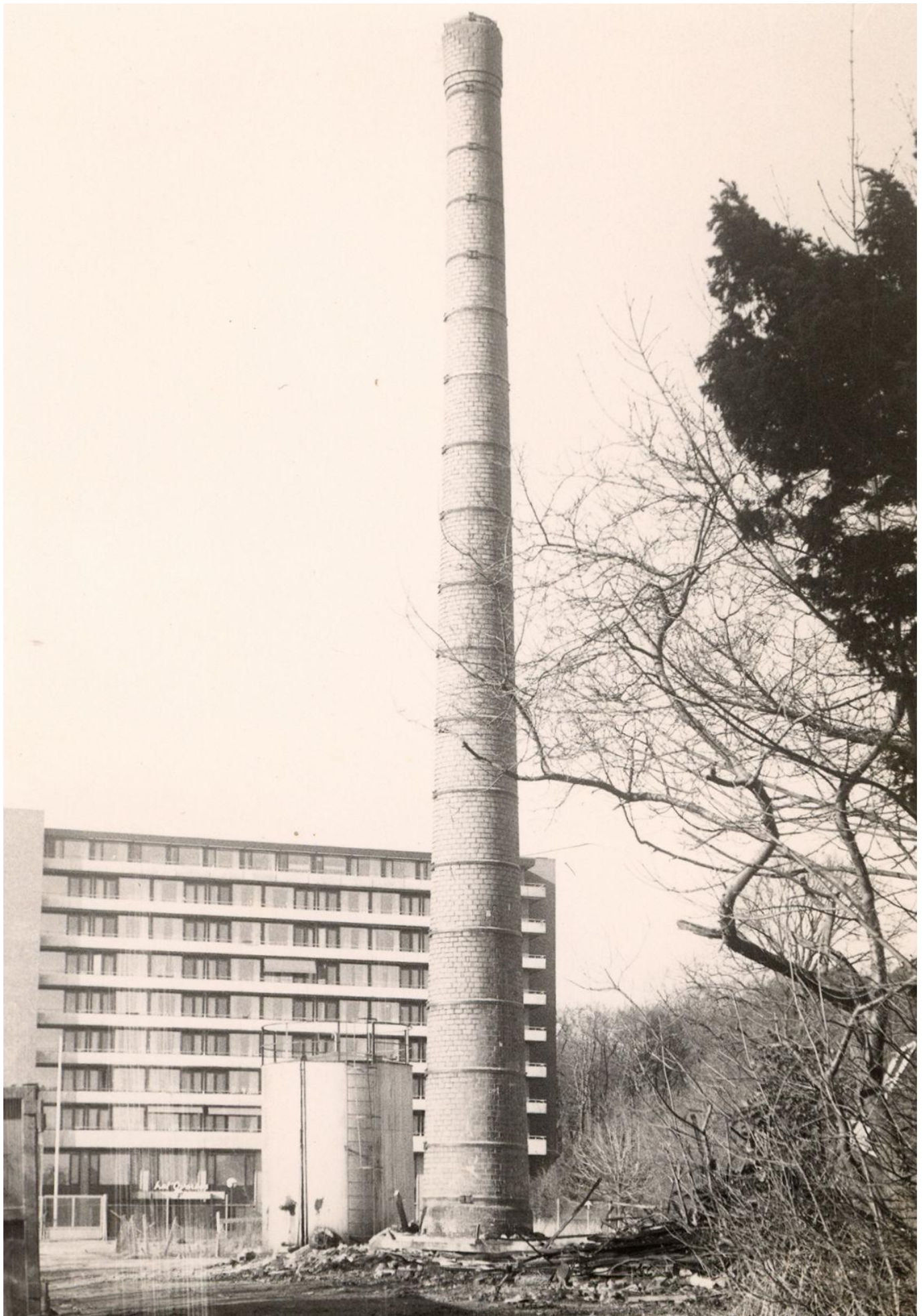

1962, rechts Blekersvaartweg 52-56, op de nominatie om gesloopt te worden (collectie HVHB).

1977 (NHA).

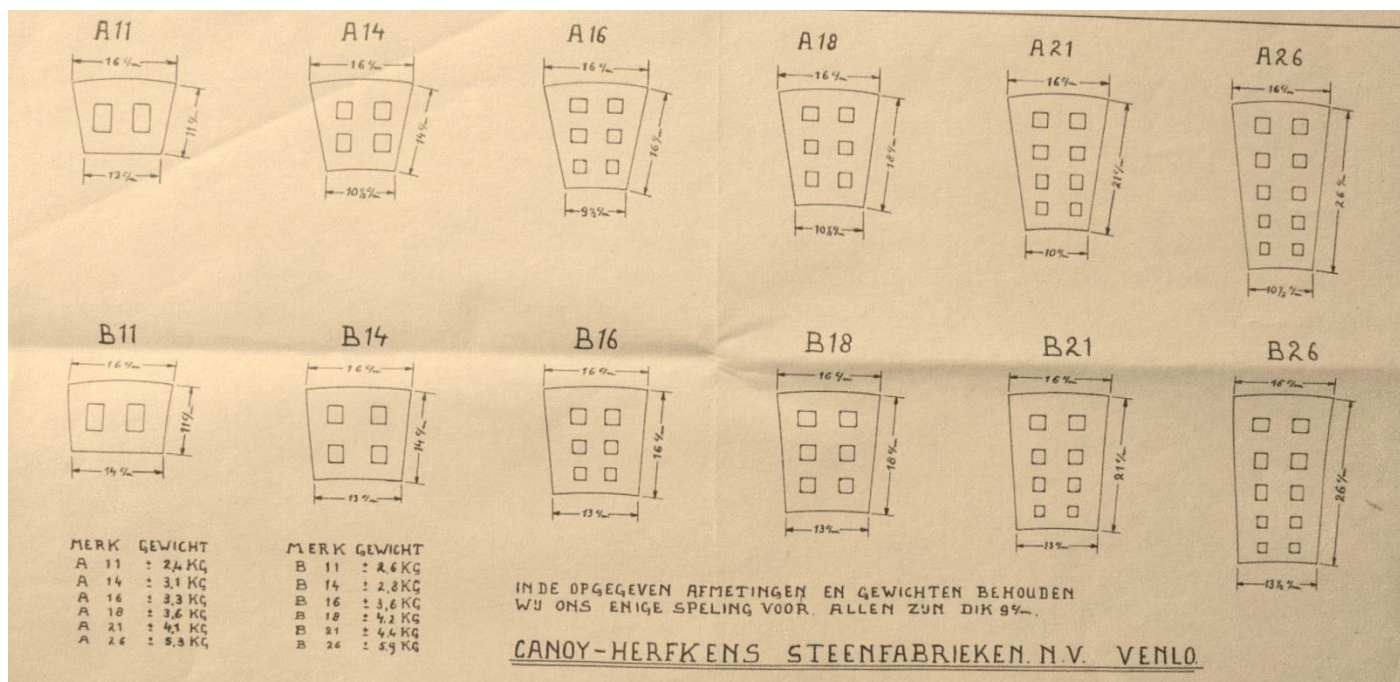

De schoorsteen van wasserij Peeperkorn met op de achtergrond bejaardenhuis 't Overbosch (digitaal collectie HVHB).

Radiaalstenen en fabrieken

Omslag van catalogus Van Canoy-Herfkens uit 1921 (uit: Rookpluimen, bulletin van fabrieksschoorstenen (STIF) 2012). (Onder: afbeelding via Pierre Geelen.)

Kantoor: 's-GRAVENHAGE, Stationsweg 157.
Fabriek: LEIDEN, Haagsche Schouw aan den Rijn.
(Grootscheeps vaarwater).

3000 schoorsteenen gebouwd.

N.V. Eerste Hollandsche Schoorsteen-Steenfabriek
v/h De Ridder & Co., Den Haag

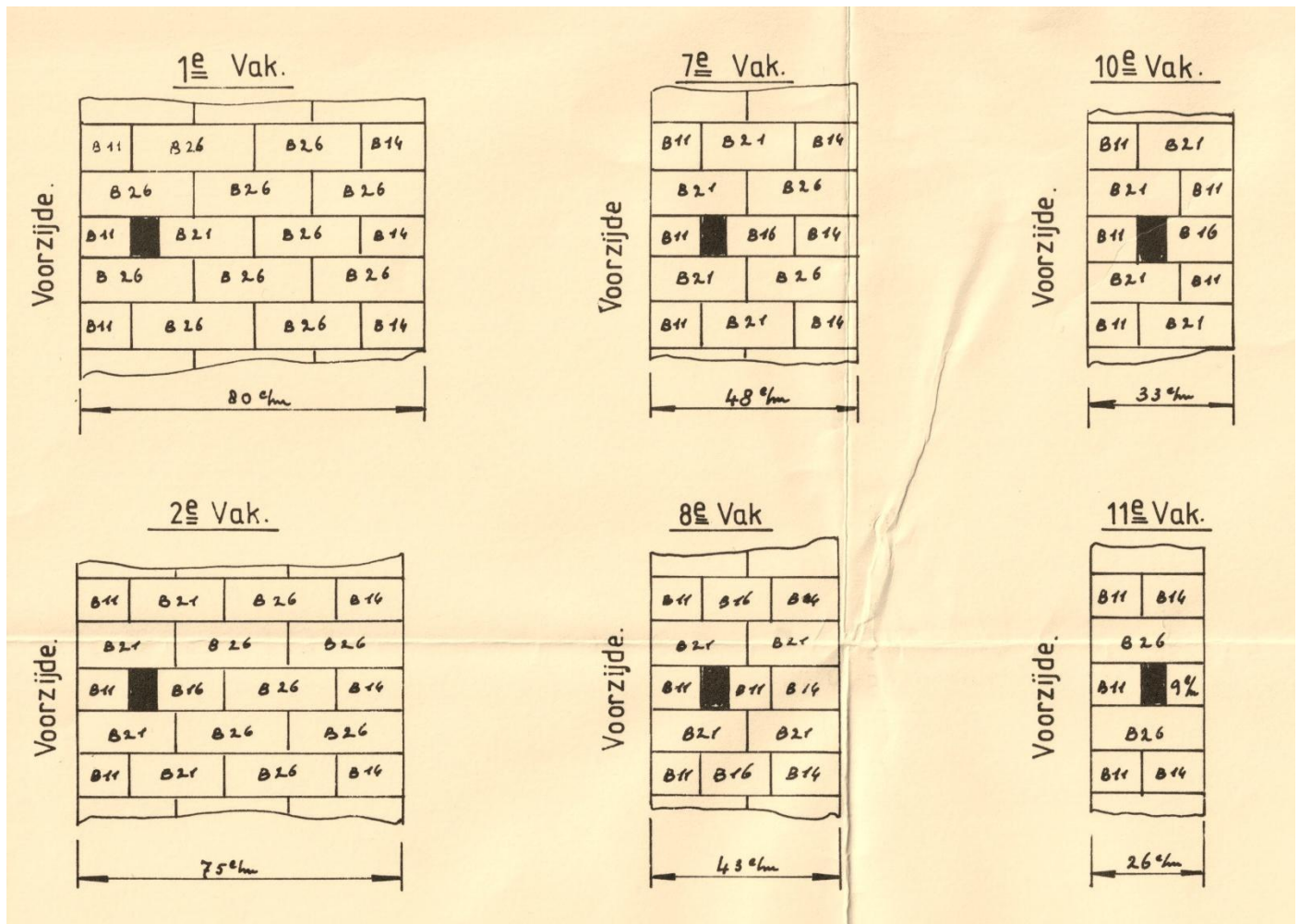
Fabrieks-Schoorsteenen

TOT ELKE HOOGTE ONDER GARANTIE.

Levering per spoor en per schip van eigen Steenfabriek te Leiden.

Reparaties, Bliksemafleiders.

Reclamevloeiblad firma De Ridder, ca. 1910 (Stichting Haags Industrieel Erfgoed, <https://shie.nl>).

Fragment van een werktekening die dient als instructie voor de metselaar. Per vak is de wanddikte aangegeven en de verdeling van de diverse maten radiaalstenen in het te maken metselwerk (afbeelding via Pierre Geelen).

Diversen schoorstenen, algemeen

Op het Z. B. Spaarne naast de zoutkeet waaide een schutting om; op de Papentorenvest een telefoonpaal; in de Bleekersstraat eveneens.

De fabrieksschoorsteen der voormalige Bierbrouwerij „t Spaarne” op 't Zuider Buitenspaarne viel naar beneden.

1914-12-29 Nieuwe Haarlemsche Courant.

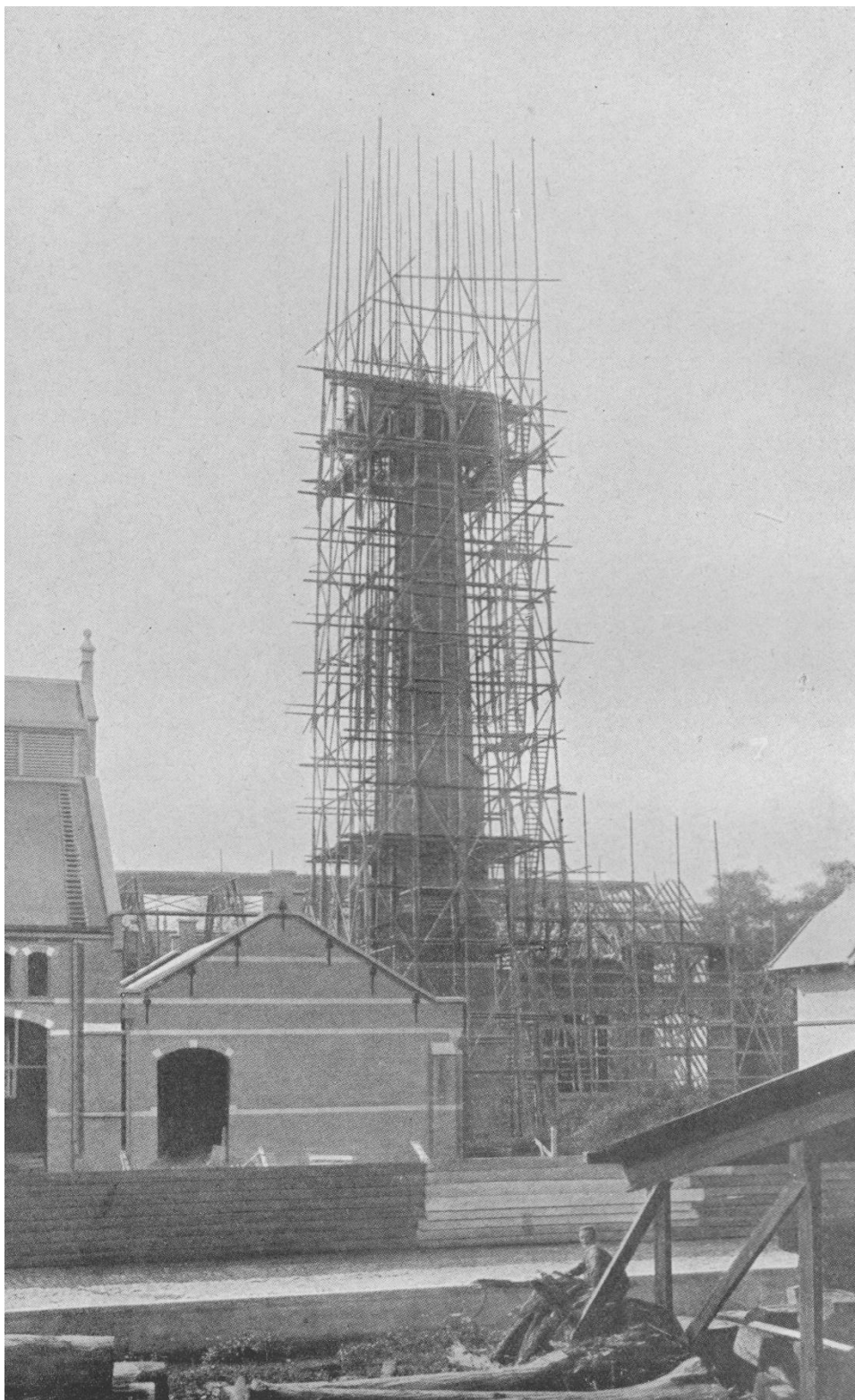
FABRIEKSSCHOORSTEEN

Voor afbraak te koop aangeboden een fabrieksschoorsteen, hoog ± 35 m., ± 150 M3. metselwerk van vormsteen, staande aan de Ringvaart te Halfweg (N.H.). Inlichtingen bij de Noord-Zuid-Hollandsche Tramweg Maatschappij te Haarlem.

1941-05-09 Nieuwe Haarlemsche Courant.

Rechts: 1907, bouw door De Ridder & Co van de 50 meter hoge schoorsteen van suikerfabriek Spakler & Tetterode in Amsterdam, 1907 (foto overgenomen uit: A.J. Barnard, Fabrieksschoorstenen in Nederland,

Bouw van de schoorsteen bij de Technische Hogeschool, Ezelsveld, Delft, 1905-1911 (foto via Pierre Geelen). Het is heel uitzonderlijk dat hier gebruik gemaakt is van uitwendige steigers. De Ridder gebruikte dit voorbeeld in z'n reclame-uitingen om aan te geven hoe het niet moest.